यथादृष्टं यथातत्त्वं यथोक्तमुभयोर्निशि । तत्सर्व्वमानुपूर्व्वेण शशंसास्मै वृषस्तदा । १९९९९
तच्छ्रुत्वा भगवान् देवो भानुः स्वर्भानुसूदनः । उवाच तं तथेत्येव कर्णं सूर्य्यः स्मयन्निव ।
ततस्तत्त्वमिति ज्ञात्वा राधेयः परवीरहा । शक्तिमेवाभिकाङ्क्षन् वै वासवं प्रत्यपालयत् ।
इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि कुण्डलाहरणपर्व्वणि सूर्य्यकर्णसंवादे एकाधिकत्रिशतोऽध्यायः ॥ ३०१ ॥
॥ जनमेजय उवाच ॥ किं तद्गुह्यं न चाख्यातं कर्णायेहोष्णरश्मिना । कीदृशे कुण्डले ते च कवचञ्चैव कीदृशं ।
कुतश्च कवचं तस्य कुण्डले चैव सत्तम । एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं तन्मे ब्रूहि तपोधन ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अथ राजन् ब्रवीम्येतत्तस्य गुह्यं विभावसोः । यादृशे कुण्डले ते च कवचञ्चैव यादृशं । १०००
कुन्तिभोजं पुरा राजन् ब्राह्मणः पर्य्युपस्थितः । तिग्मतेजा महाप्रांशुः श्मश्रुदण्डजटाधरः ।
दर्शनीयोऽनवद्याङ्गस्तेजसा प्रज्वलन्निव । मधुपिङ्गो मधुरवाक् तपःस्वाध्यायभूषणः ।
स राजानं कुन्तिभोजमब्रवीत् सुमहातपाः । भिक्षामिच्छामि वै भोक्तुं तव गेहे विमत्सर ।
न मे व्यलीकं कर्त्तव्यं त्वया वा तव चानुगैः । एवं वत्स्यामि ते गेहे यदि ते रोचतेऽनघ ।
यथाकामञ्च गच्छेयमागच्छेयं तथैव च । शय्यासने च मे राजन्नापराध्येत कश्चन । १००१५
तमब्रवीत् कुन्तिभोजः प्रीतियुक्तमिदं वचः । एवमस्तु परञ्चेति पुनश्चैनमथाब्रवीत् ।
मम कन्या महाप्राज्ञ पृथा नाम यशस्विनी । शीलवृत्तान्विता साध्वी नियता चैव भाविनी ।
उपस्थास्यति सा त्वां वै पूजयाऽनवमन्य च । तस्याश्च शीलवृत्तेन तुष्टिं समुपयास्यसि ।
एवमुक्त्वा तु तं विप्रमभिपूज्य यथाविधि । उवाच कन्यामभ्येत्य पृथां पृथुललोचनां ।
अयं वत्से महाभागो ब्राह्मणो वस्तुमिच्छति । मम गेहे मया चास्य तथेत्येवं प्रतिश्रुतं । १००२०
त्वयि वत्से परास्वस्य ब्राह्मणस्याभिराधनं । तन्मे वाक्यममिथ्या त्वं कर्त्तुमर्हसि कर्हिचित् ।
अयं तपस्वी भगवान् स्वाध्यायनियतो द्विजः । यद्यद्ब्रूयान्महातेजास्तत्तद्देयममत्सरात् ।
ब्राह्मणो हि परं तेजो ब्राह्मणो हि परन्तपः । ब्राह्मणानां नमस्कारैः सूर्य्यो दिवि विराजते ।
अमानयन् हि मानार्हान् वातापिश्च महासुरः । निहतो ब्रह्मदण्डेन तालजङ्घस्तथैव च ।
सोऽयं वत्से महाभाग आहितस्त्वयि साम्प्रतं । त्वं सदा नियता कुर्य्या ब्राह्मणस्याभिराधनं । १००२५
जानामि प्रणिधानन्ते बाल्यात् प्रभृति नन्दिनि । ब्राह्मणेष्विह सर्व्वेषु गुरुबन्धुषु चैव ह ।
तथा प्रेष्येषु सर्व्वेषु मित्रसम्बन्धिमाटषु । मयि चैव यथावत्त्वं सर्व्वमादृत्य वर्त्तसे ।
नह्यतुष्टो जनोऽस्तीह पुरे चान्तःपुरे च ते । सम्यग्वृत्त्याऽनवद्याङ्गि तव भृत्यजनेष्वपि ।
सन्देष्टव्यान्तु मन्ये त्वां द्विजातिं कोपनं प्रति । पृथे बालेति कृत्वा वै सुता चासि ममेति च ।
वृष्णीनाञ्च कुले जाता शूरस्य दयिता सुता । दत्ता प्रीतिमता मह्यं पित्रा बाला पुरा स्वयं । १००३०
वसुदेवस्य भगिनी सुतानां प्रवरा मम । अग्र्यमग्रे प्रतिज्ञाय तेनासि दुहिता मम ।
तादृशे हि कुले जाता कुले चैव विवर्द्धिता । सुखात् सुखमनुप्राप्ता ह्रदात् ह्रदमिवागता ।
दौष्कुलेया विशेषेण कथञ्चित् प्रग्रहं गताः । बालभावाद्विकुर्व्वन्ति प्रायशः प्रमदाः शुभे ।